FINANCIJSKA ANALIZA POSLOVANJA DRUŠTVA „FORMA DOM j.d.o.o.“

Haramustek, Josip

Undergraduate thesis / Završni rad

2018

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Split, Faculty of economics Split / Sveučilište u Splitu, Ekonomski fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:124:727636

Rights / Prava: In copyright / Zaštićeno autorskim pravom.

Download date / Datum preuzimanja: **2024-03-28**

Repository / Repozitorij:

REFST - Repository of Economics faculty in Split

zir.nsk.hr

UNIVERSITY OF SPLIT

dabar

DIGITALNI AKADEMSKI ARHIVI I REPOZITORIJI

SVEUČILIŠTE U SPLITU

EKONOMSKI FAKULTET

ZAVRŠNI RAD

FINANCIJSKA ANALIZA POSLOVANJA DRUŠTVA „FORMA DOM j.d.o.o.“

Mentor:

dr.sc.Marko Čular

Student:

Josip Haramustek

U Splitu, rujan 2018.

SADRŽAJ

1. UVOD 2

1.1. Predmet rada 2

1.2. Cilj rada 3

1.3. Korištene znanstvene metode rada 3

1.4. Struktura rada 3

2. TEMELJNI FINANCIJSKI IZVJEŠTAJI 4

3. TEMELJNI FINANCIJSKI POKAZATELJI 11

4. STUDIJA SLUČAJA: POSLOVANJE DRUŠTVA „FORMA DOM“ 13

4.1. Analiza financijskih pokazatelja društva Forma dom 17

4.1.1. Pokazatelji likvidnosti 17

4.1.2. Pokazatelji zaduženosti 19

4.1.3. Pokazatelji ekonomičnosti 21

4.1.4. Pokazatelji profitabilnosti 23

5. ZAKLJUČAK 27

LITERATURA 28

POPIS SLIKA I TABLICA 29

PRILOZI 30

SAŽETAK 33

SUMMARY 34

1. UVOD

Sigurnost i uspješnost poslovanja poduzeća pokazuje upravo financijska analiza, koja je itekako važna za buduće kretanje poslovanja. Dakle, temeljno polazište financijske analize čine financijska izvješća poduzeća, odnosno novčani tok sa svojom vremenskom dimenzijom i rizicima vezanim uz njegovu realizaciju.

Kada se govori o financijskim izvještajima važno je istaknuti kako isti pružaju informacije o imovini, obvezama, kapitalu, prihodima i rashodima, dobiti odnosno gubitku te o novčanom toku, koje zajedno s drugima pomažu korisnicima u procjenjivanju iznosa, vremena i neizvjesnosti budućih novčanih tokova poduzeća. Svrha im je pružiti svrhovite obavijesti o financijskom položaju, uspješnosti i o promjenama u financijskom položaju određenog društva korisnicima koji donose poslovne odluke.

Procjena vrijednosti svakog društva u budućnosti određuje se prema procijeni njegove dobiti. U analizi financijskih izvještaja moguće je raščlanjivati i uspoređivati, ali i koristiti različite financijske pokazatelje. Pokazatelji predstavljaju nositelje informacija potrebnih za upravljanje poslovanjem i razvojem društva te donošenje poslovnih odluka. Sigurnost i uspješnost poduzeća može se razmatrati kroz pokazatelje likvidnosti i zaduženosti, ekonomičnosti, profitabilnosti i investiranja.

1.1. Predmet rada

Predmet rada je financijska analiza poslovanja pomoću koje se na kvalitetan način mogu izračunati financijski pokazatelji, a koja upućuje na financijske izvještaje. Također, koristeći se temeljnim financijskim izvještajima preuzetih s internetskih stranica i prikupljenih od društva Forma Dom j.d.o.o. prikazana je financijska analiza njegovog poslovanja kroz financijske pokazatelje, s posebnim naglaskom na 2016. i 2017. godinu.

1.2. Cilj rada

Cilj ovog rada je prikazati kako se pomoću financijske analize odnosno analize financijskih izvještaja, mogu donositi kvalitetne odluke. Isto tako, cilj je ukazati na važnost i potrebu poznavanja financijskih izvještaja kao i razumijevanje njihovih podataka i financijskih pokazatelja. Za spomenutu je analizu izabrano društvo Forma Dom j.d.o.o., pri čemu su uvelike pomogli njihovi godišnja izvještaji pronađeni na internetskim stranicama.

1.3. Korištene znanstvene metode rada

U svrhu obrade i istraživanja spomenute problematike ovog završnog rada, korištene su metoda analize koja je pomogla pri raščlanjivanju složenijih misaonih cjelina na dijelove, zatim metoda komparacije koja je korištena u pregledu financijskih izvještaja koji ujedno čine temelj financijske analize te induktivna i deduktivna metoda za donošenje zaključaka.

1.4. Struktura rada

Izuzevši uvodni i zaključni dio, ovaj se završni rad sastoji od tri temeljne cjeline. U prvoj su dakle, nakon uvodnog dijela, prikazana temeljna polazišta financijske analize kroz obješnjenje samog pojma te njezine svrhe, cilja i primjene. Također, dane su definicije i karakteristike financijskih izvještaja i njihova analiza zajedno s prikazom financijskih pokazatelja u izvještajima.

Nadalje, u drugoj je cjelini analizirana studija slučaja na primjeru društva Forma Dom j.d.o.o. gdje su uz osnovne podatke njegovog poslovanja izračunati i financijski pokazatelji kako bi se utvrdili i definirali oni bitni koji su utjecali na kretanje poslovanja u razdoblju 2016. i 2017. godine.

2. TEMELJNI FINANCIJSKI IZVJEŠTAJI

Skup podataka organiziranih prema logičnoj i konzistentnoj računovodstvenoj proceduri predstavljaju financijske izvještaje, sa svrhom razumijevanja određenih financijskih aspekata poslovanja poduzeća njegovim korisnicima. „Tri temeljne pretpostavke od kojih polaze financijski izvještaji su: osnovica nastanka poslovnog događaja, neograničenosti trajanja poslovanja, te dosljednost. Njihov je cilj, širokom krugu korisnika koji donose poslovne odluke, pružiti svrhovite obavijesti o financijskom položaju, uspješnosti i o promjenama u financijskom položaju određenog društva“.[1]

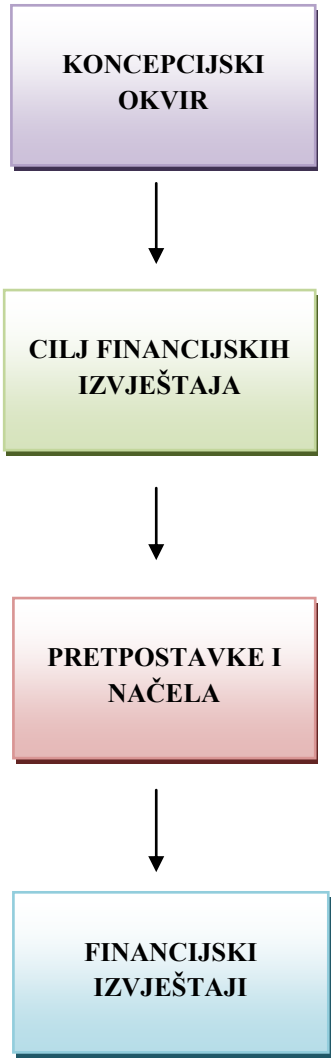
Kako bi bile upotrebljive za svoje korisnike, karakteristike informacija financijskih izvještaja su razumljivost, važnost, pouzdanost i usporedivost. Isto tako, cilj financijskih izvještaja je „pružiti informaciju o financijskom položaju, uspješnosti i novčanom toku društva koja je korisna širokom krugu korisnika u donošenju ekonomskih odluka. Financijski izvještaji, kao konačni proizvod financijskog računovodstva, postaju tako kontrolni instrument pomoću kojih vlasnik može ocijeniti menadžera i njegovo upravljanje poslovanjem društva“.[2]

Financijski izvještaji pružaju informacije o imovini, obvezama, kapitalu, prihodima i rashodima, dobiti (gubitku), te o novčanom toku, koje zajedno s drugima pomažu korisnicima u procjenjivanju iznosa, vremena i neizvjesnosti budućih novčanih tokova poduzeća. Kako bi slika bila što potpunija i realnija, financijski se izvještaji trebaju promatrati u međusobnoj interakciji.

Evidencija i izvještavanje o nastalim poslovnim događajima određeni su računovodstvenim načelima, prikazanim na donjoj slici. Ta se načela ugrađuju u računovodstvene metode i postupke prikupljanja i obrade podataka, te načine prezentiranja dobivenih informacija, a u cilju osiguranja kvalitete informacije.[3]

[1] Ivanović, Z., Financijski menedžment, drugo izmijenjeno i dopunjeno izdanje, Hotelijerski fakultet, Opatija, 1997.,str. 71.
[2] Tušek, B.,Žager, L., Revizija, drugo, izmijenjeno i dopunjeno izdanje, Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, Zagreb, 2007., str. 3
[3] Tipurić D., Konkurentska sposobnost poduzeća, Sinergija, Zagreb, 2003.

Slika 1

Računovodstvena načela

Izvor: Harison, W. T., Horngren, C.T., Financial Accounting, Second Edition, Prentice Hall, New Jersey, 1993, str. 491.

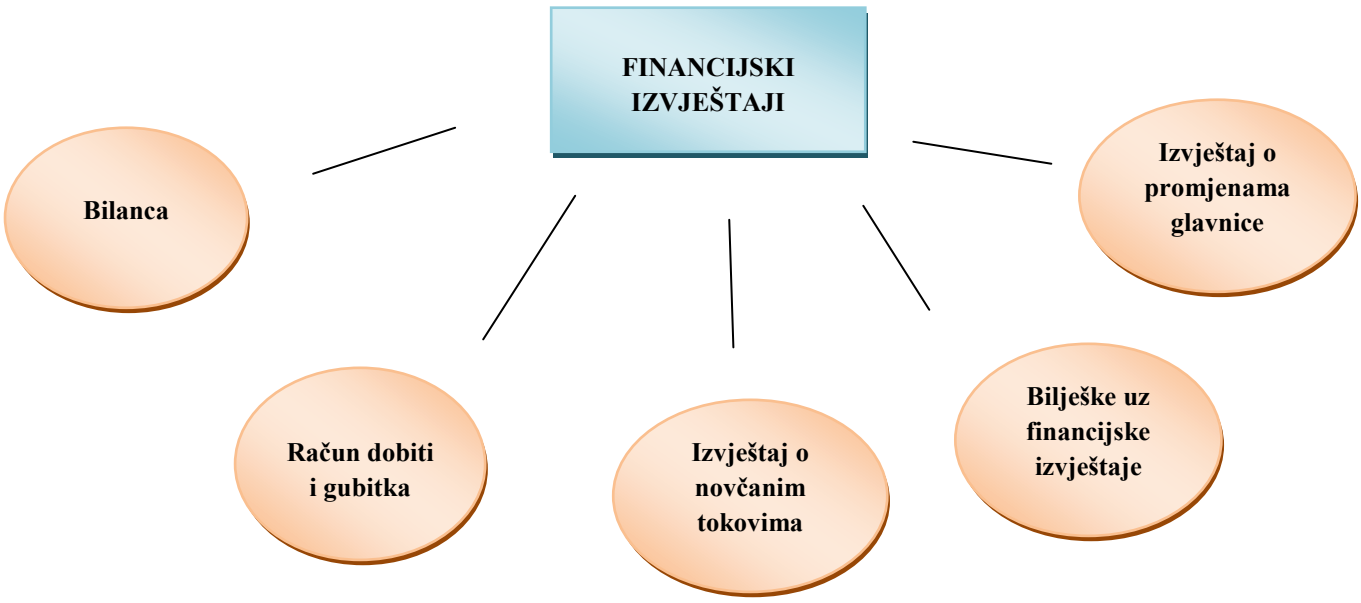
Na slici 1 prikazana su računovodstvena načela i to koncepcijski okvir kojim se definiraju ciljevi, zatim funkciju i ograničenja financijskog izvještavanja, cilj financijskih izvještaja koji se temelji na pružanju informacija korisnicima, koje se temelje na načelima i pretpostavkama te korisnicima moraju biti razumljive. Na taj se način one grupiraju u nekoliko financijskih izvještaja, koji ujedno služe kao sredstvo za njihovo prezentiranje.

Govoreći o vremenu sastavljanja, može se reći kako se financijski izvještaji sastavljaju za svaku poslovnu godinu koja je izjednačena s kalendarskom godinom. „Svi veliki poduzetnici kao i oni srednje veliki su obvezni objavljivati svoja financijska izvješća, ukoliko su organizirani kao dioničarska društva, dok ostali sami donose odluku o njihovom objavljivanju“.[4] Također, poduzetnik je obvezan sastavljati godišnje financijske izvještaje u obliku, sadržaju i na način propisan ovim zakonom i na temelju njega donesenim propisima.[5]

Temeljni izvještaji (Slika 2) u kojima su sadržane spomenute informacije su:

- račun dobiti i gubitka (izvještaj o uspješnosti poslovanja),
- bilanca
- izvještaj o promjenama glavnice,
- izvještaj o novčanim tokovima,
- bilješke uz financijske izvještaje.[6]

Slika 2

Prikaz temeljnih financijskih izvještaja

Izvor: Samostalna izrada autora

[4] Grupa autora, Računovodstvo poduzetnika, računovodstvene politike i financijska izvješća, knjiga II., RRIF, Zagreb, 1993., str. 4.
[5] Zakon o računovodstvu, Narodne novine br. 78/15, 134/15
[6] Isto

2.1. Bilanca

Izvještaj o financijskom položaju društva je bilanca, odnosno o njegovom stanju i međuodnosu imovine, obveza i kapitala. Elementi koji su u izravnom odnosu s mjerenjem financijskog položaja društva su imovina, obveze i kapital.[7] To je prikaz imovine i obveza društva na određeni dan, najčešće 31.12. tekuće godine.

Slika 3

Bilanca

Izvor: Bešvir, B., Kako čitati i analizirati financijske izvještaje, Biblioteka računovodstvo, RRiF Plus, Zagreb, 2008., str. 21.

Prva se bilanca izrađuje „prilikom osnivanja trgovačkog društva i ona se naziva početnom bilancom. U njoj se vidi koliki je osnivački kapital i kojom je vrstom imovine uplaćen.“[8] Pomoću nje moguće je prikazati financijsku sliku društva i na takav način odrediti misiju i viziju za daljnje poslovanje. Tako se, na primjer, pomoću imovine prikazane u bilanci može uočiti koji su financijski potencijali koje društvo posjeduje, i na koji se način najbolje može iskoristi u daljnjem poslovanju kako bi se ostvarila što veća dobit.

[7] Isto.
[8] Bolfek, B., Stanić, M., Tokić, M., Struktura bilance kao pokazatelj lošeg poslovanja. Oeconomica Jadertina, 1(1), 2011., str. 77.

2.2. Račun dobiti i gubitka

Nadalje, u temeljne financijske izvještaje, uz bilancu, ubraja se i račun dobiti i gubitka, koji je ujedno i jedan od najvažnijih dokumenata pri provođenju analize. To je izvještaj koji prikazuje aktivnost društva tijekom godine i profit koji zarađuje iz svojih aktivnosti. U njemu su prikazani prihodi i rashodi nastali u obračunskom razdoblju te ostvareni rezultat prije oporezivanja i nakon oporezivanja.

Slika 4

Poslovni prihodi
Prihod od prodaje
Ostali prihodi
Poslovni rashodi
Trošak prodane robe
Troškovi osoblja
Amortizacija
Ostali rashodi
Financijski prihodi
Financijski rashodi
Ukupni prihodi iz redovnog poslovanja
Ukupni rashodi iz redovnog poslovanja
UKUPNI PRIHODI
UKUPNI RASHODI
Dobit (gubitak) prije oporezivanja
Porez na dobit
Neto dobit (gubitak)
DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA

Račun dobiti i gubitka

Izvor: Bešvir, B., Kako čitati i analizirati financijske izvještaje, Biblioteka računovodstvo, RRiF Plus, Zagreb, 2008., str. 23.

2.3. Izvještaj o novčanom toku

Zatim, informacije o priljevima i odljevima novca tijekom obračunskog razdoblja, kao i o rezultatu tog obračunskog razdoblja, vidljive su iz izvještaja o novčanom toku. S druge strane, postoji i izvještaj o promjenama kapitala koji čini glavni dio temeljnih financijskih izvještaja, a u kojem se kapital društva sastoji se od nekoliko skupina elemenata, koji čine pozicije u strukturi bilance.

2.4. Izvještaj o promjenama glavnice

Promjene komponenata glavnice koje su se dogodile između dva obračunska razdoblja, odnosno između tekuće i prethodne poslovne godine, prikazuje se izvještajem o promjenama glavnice odnosno kapitala. Ono sadrži analitičke podatke o promjenama u kapitalu (rast ili pad glavnice) nastalima kao posljedica transakcije s dioničarima te podatke o promjenama nastalima kao posljedica aktivnosti društva.[9] Također, obuhvaća i promjene uloženog kapitala, zarađenog kapitala i izravne promjene u kapitalu.

Uloženi kapital i zarađeni kapital čine kapital društva, a ukupni kapital društva se dijeli na šest pod pozicija i to na (Žager 2008) :

- upisani kapital
- premije na emitirane dionice (kapitalni dobitak)
- revalorizacijska rezerva
- rezerve (zakonske rezerve, rezerve za vlastite dionice, statutarne rezerve, ostale rezerve
- zadržanu dobit ili preneseni gubitak
- dobit ili gubitak tekuće godine.[10]

[9] Vidučić, Lj., Financijski menadžment, V. izdanje, Računovodstvo, revizija i financije, Zagreb, 2000.
[10] Žager, K., Mamić Sačer, I., Sever, S., Žager, L., Analiza financijskih izvještaja, Masmedija, Zagreb, 2008.

Stanje glavnice koja predstavlja neto vrijednost imovine u bilanci se iskazuje na strani pasive. Može se reći kako investitore zanima koji su događaji uzrokovali promjene komponenata kapitala, a upravo to prikazuje izvještaj o promjenama glavnice, budući da u razdoblju od početka do kraja obračunskog razdoblja nastaju poslovni događaji koji uzrokuju povećanje i smanjenje salda kapitala.

2.5. Bilješke uz financijske izvještaje

Isto tako, uz spomenute financijske izvještaje, postoje i bilješke uz financijske izvještaje koje dodatno pojašnjavaju strukturu, vrijednost i obilježja nekih pozicija u tim izvještajima. Također, uporaba izvještaja o sveobuhvatnoj dobiti je prikaz dijela dobiti koji je posljedica posebnih procjena pozicija financijskih izvještaja, a ne rezultat svakodnevnih uobičajenih transakcija.

3. TEMELJNI FINANCIJSKI POKAZATELJI

Informacije su potrebne za donošenje kvalitetnih poslovnih odluka, a njihov se glavni dio nalazi u financijskim izvještajima. Njihovom analizom informacije postaju sažete i prihvatljive za donošenje odluka. Na temelju ostalih informacija o društvu i njegovom okruženju te analize financijskih izvještaja, moguće je saznati trenutni stupanj razvoja poduzeća, ali i njegove buduće mogućnosti poslovanja. Nadalje, prilikom analize financijskih izvještaja moguće je koristiti brojne različite postupke, kao što su postupci raščlanjivanja i usporedbe, te različitim financijskim pokazateljima.

Prema procjeni zarade svakog društva u budućnosti određuje se i procjena vrijednosti svakog društva. Pokazatelji predstavljaju nositelje informacija potrebnih za upravljanje poslovanjem i razvojem društva, te donošenjem poslovnih odluka.

Fundamentalni pokazatelji društva zajedno s vanjskim čimbenicima koriste se za procjenu potencijala buduće zarade. Fundamentalna analiza fokusirana je na budućnost gdje se ističu kritični aspekti društva za njegov opstanak, a to su uspješnost i sigurnost.

Nadalje, fundamentalne pokazatelje povezuju sastav i način financiranja imovine, efikasnost, likvidnost i profitabilnost. Postoji nekoliko grupa fundamentalnih financijskih pokazatelja, a to su:

- pokazatelji sigurnosti poslovanja
- pokazatelji aktivnosti
- pokazatelji uspješnosti[11]

Njihova se vrijednost može uspoređivati s planiranim pokazateljem izvedenim iz realnih očekivanja zajedno s pokazateljem društva u drugom vremenskom razdoblju te sa istim pokazateljem u društvima iz iste djelatnosti. Dva osnovna kriterija koja se trebaju zadovoljiti u cilju interesa društva su sigurnost, pod kojom se razmatraju pokazatelji prve skupine poput likvidnosti i zaduženosti, te pokazatelji uspješnost koju uvjetuju ekonomičnosti, profitabilnosti i investiranja. Osim spomenutih pokazatelja koje karakterizira sigurnost ili uspješnost, pokazatelji aktivnosti mogu se smatrati također pokazateljima sigurnosti i uspješnosti, budući da koeficijent obrtaja utječe na likvidnost i financijsku stabilnost, ali i na rentabilnost poslovanja. Kako bi se spomenuti pokazatelj izračunao potrebno je koristiti podatke iz bilance i računa dobiti i gubitka.

[11] Žager, K., Mamić Sačer. i ostali., Analiza financijskih izvještaja, Masmedia, Zagreb, 2008

Govoreći o interpretaciji financijskih pokazatelja bitno je naglasiti kako služe upravo za financijske prognoze.[12] Isto tako, dobivene rezultate pokazatelja potrebno je usporediti s određenim standardnim veličinama, kao što su planirani pokazatelj za analizirano razdoblje njegovo kretanje u društvu u određenom vremenskom razdoblju, usporedba dobivenih veličina s drugim društvima iste grupacije kao i usporedba dobivenih veličina s prosječnom vrijednošću tih pokazatelja.

[12] Vukičević, M., Financije poduzeća, Golden marketing, Tehnička knjiga, Zagreb, 2006., str. 95

4. STUDIJA SLUČAJA: POSLOVANJE DRUŠTVA „FORMA DOM“

Forma dom predstavlja jednostavno društvo s ograničenom odgovornošću za trgovinu i usluge. Predmet poslovanja spomenutog društva je:

- kupnja i prodaja robe
- trgovačko posredovanje na domaćem i inozemnom tržištu
- zastupanje inozemnih tvrtki
- pripremanje hrane i pružanje usluga prehrane,
- pripremanje i usluživanje pića i napitaka, pružanje
- usluga smještaja, pripremanje hrane za potrošnju na
- drugom mjestu sa ili bez usluživanja (u prijevoznom
- sredstvu, na priredbama i sl.) i opskrba tom hranom
- (catering)
- međunarodni prijevoz tereta u cestovnom prometu
- međunarodni prijevoz putnika u cestovnom prometu
- prijevoz putnika u unutarnjem cestovnom prometu
- prijevoz tereta u unutarnjem cestovnom prometu
- građenje, poslovi projektiranja te nadzor nad gradnjom
- proizvodnja namještaja.[13]

Društvo je osnovano u travnju 2013. godine sa sjedištem na adresi Ante Starčevića 37 u općini Podbablje kraj Imotskog. Vlasnik odnosno zastupnik ovog društva je gospodin Luka Kasalo koji je ujedno i član uprave te zastupa društvo samostalno i neograničeno. Temeljna djelatnost ovog društva je trgovina na malo namještajem, opremom za rasvjetu i ostalim proizvodima za kućanstvo u specijaliziranim prodavaonicama. Temeljni kapital promatranog društva Forma dom iznosi 10,00 kn.[14]

[13] https://sudreg.pravosudje.hr/registar/f?p=150:28:0::NO:28:P28_SBT_MBS:060294322
[14] Ibid.

Tablica 1:

Opći podaci društva FORMA DOM j.d.o.o.

MATIČNO DRUŠTVO	
Drugi naziv	FORMA DOM, jednostavno društvo s ograničenom odgovornošću za trgovinu i usluge
OIB	58802473052
Matični broj	060294322
Broj zaposlenih	2
NKD	3102 – proizvodnja kuhinjskog namještaja
Datum upisa	04. travnja 2013.
KLJUČNE OSOBE	
Zastupnici	Luka Kasalo
Vlasnici	Luka Kasalo
Temeljni kapital	10,00

Izvor: Godišnja izvješća o poslovanju za 2017. godinu - http://www.companywall.hr

U sljedećim tablicama prikazani su konsolidirani izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti i financijskom položaju društva Forma dom j.d.o.o. na dan 31. prosinca za 2016. i 2017. godinu.

Tablica 2:

Konsolidirani izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti društva FORMA DOM j.d.o.o.

	2016.	**2017.**
Prihodi od prodaje	756.035	817.591
Ostali prihodi	25.680	21.538
Ukupni prihodi	**781.715**	**839.129**
Povećanje vrijednosti zaliha nedovršene proizvodnje i gotovih proizvoda		
Troškovi sirovina i materijala	527	7.195
Troškovi prodane robe	387.909	377.099
Troškovi usluga	43.549	32.244
Troškovi osoblja	62.006	54.819
Amortizacija	151.554	165.658
Vanjski troškovi	54.136	50.370
Ostali troškovi poslovanja	37.638	131.128
Rezerviranja za rizike i troškove	3.993	6.487
	2.103	7.310
Ukupni troškovi poslovanja	**743.415**	**817.920**
Dobit iz poslovanja	**38.300**	**21.209**
Financijski prihodi	33.606	24.049
Financijski rashodi	41.225	58.560
Udio u gubitku od ulaganja	29.793	41.708
Dobit iz financijskih aktivnosti	**22.174**	**7.197**
Dobit prije oporezivanja	60.474	28.406
Porez na dobit	4.449	754
Dobit tekuće godine	**56.025**	**27.652**
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-
Ukupna dobit	**56.025**	**27.652**

Izvor: http://www.companywall.hr

Tablica 3:

Konsolidirani izvještaj o financijskom položaju društva FORMA DOM j.d.o.o.

IMOVINA	2016.	2017.
Dugotrajna imovina		
Nematerijalna imovina	60.811	121.104
Materijalna imovina	597.798	711.217
Ulaganja u pridružena društva	86.235	101.012
Ostala financijska imovina		
Odgođena porezna imovina	70.107	54.334
	2.687	1.992
Ukupna dugotrajna imovina	**817.638**	**989.659**
Kratkotrajna imovina		
Zalihe	83.985	94.793
Potraživanja od kupaca	185.996	148.435
Ostala potraživanja	78.341	62.554
Kratkotrajna financijska imovina	21.959	27.144
Novčana sredstva		
Obračunati prihodi i plaćeni troškovi budućeg razdoblja	13.462 102.495	28.943 184.903
Ukupna kratkotrajna imovina	486.238	546.772
UKUPNA IMOVINA	**1.303.876**	**1.536.431**
Glavnica		
Temeljni kapital	419.958	419.958
Rezerve	238.638	255.178
Dobit tekuće godine	56.017	27.661
Nekontrolirajući uvjeti	16	9
Ukupna glavnica	**714.629**	**702.806**
Dugoročno rezerviranje	2.496	2.652
Dugoročni krediti	201.618	255.816
Ostale dugoročne obveze	71	226
Ukupne dugoročne obveze	**204.187**	**258.694**
Obveze za predujmove	98.539	94.660
Obveze prema dobavljačima	123.784	156.085
Kratkoročni krediti	126.712	239.963
Ostale kratkoročne obveze	25.431	20.611
Kratkoročna rezerviranja	8.877	7.581
Odgođeno plaćanje troškova i prihoda budućih razdoblja	1.717	56.031
Ukupne kratkoročne obveze	**385.060**	**574.921**
Ukupno obveze	**589.247**	**833.625**
UKUPNA GLAVNICA I OBVEZE	**1.303.876**	**1.536.431**

Izvor: http://www.companywall.hr

4.1. Analiza financijskih pokazatelja društva Forma dom

Dakle, već je ranije spomenuto kako su pokazatelji nositelji potrebnih informacija za upravljanje poslovanjem društva i njegovim razvojem te donošenjem poslovnih odluka. Nadalje, fundamentalna je analiza orijentirana na budućnost u kojoj se u prvom redu ističu uspješnost i sigurnost. U ovom će se poglavlju kroz prikaz financijskih pokazatelja sigurnosti, aktivnosti i uspješnosti povezati sastav i način financiranja imovine, efikasnost, likvidnost i profitabilnost društva Forma dom.

4.1.1. Pokazatelji likvidnosti

Sposobnost podmirenja svojih dospjelih kratkoročnih obveza određenog društva naziva se likvidnošću. Ona ujedno predstavlja i sposobnost određene imovinske kategorije da se pretvara u novac, bez gubitka vremena, odnosno vrijednosti.[15] Isto tako, ona ovisi o uspješnosti poslovanja i financijskoj stabilnosti društva te prikazuje na neki način i kvalitetu njegovog poslovanja.

Likvidnost društva može biti prekomjerna, optimalna, nezadovoljavajuća ili kao nelikvidnost.[16] U situaciji kada društvu i nakon podmirenja svih dospjelih obveza ostanu određeni viškovi neiskorištenih novčanih sredstava, govori se o prekomjernoj likvidnosti, pri čemu treba obratiti pozornost na to utječe li ona na smanjenje rentabilnosti i obrnuto. Nadalje, kod optimalne likvidnosti društvo raspolaže s dovoljno novčanih sredstava za podmirenje dospjelih tekućih obveza te mu neka od njih ostaju kao rezerva za eventualno pokriće neočekivanih obveza. Isto tako, likvidnost društva je optimalna i u situacijama kada okretaj obrtnih sredstava omogućuje nabavu, proizvodnju i prodaju bez zastoja u planiranom obujmu i vremenu.[17] Ukoliko su raspoloživa novčana sredstva društva jednaka dospjelim obvezama, pri čemu poslovni subjekt nema sigurnosne rezerve, tada se za društvo može reći kako ima nezadovoljavajuću likvidnost. S druge strane, nelikvidnost se izražava kao privremeni zastoj u plaćanjima, ili kao trajna obustava plaćanja, kod kojeg je nužna reorganizacija, sanacija ili likvidacija društva.

---

[15] Barbieri, A., Računovodstvena analiza financijske sposobnosti poduzeća, Slobodno poduzetništvo, br.8/97, TEB, Zagreb, 1997., 155.
[16] Ivanović, Z., Financijski menadžment, drugo izmijenjeno i dopunjeno izdanje, Sveučilište u Rijeci, Rijeka, 1997., str. 126.
[17] Leko, V., Procjena boniteta trgovačkog društva, Masmedia, Zagreb, 1996., str. 57.

Kao najbitniji pokazatelji likvidnosti prikazani će biti koeficijent trenutne likvidnosti, koeficijent ubrzane likvidnosti te koeficijent tekuće likvidnosti. „Omjer novca i kratkoročnih vrijednosnih papira sa kratkoročnim obvezama izražava se *koeficijentom trenutne likvidnosti*. Budući da se uzimaju u obzir najlikvidnija sredstva kojima društvo raspolaže on ukazuje na njegovu sposobnost za trenutno podmirenje obveza. Smatra se kako ovaj koeficijent ne bi smio biti manji od 1, međutim, ukoliko je veći od 1, može se reći kako je društvo vrlo likvidno“.[18]

Nadalje, mogućnosti podmirenja kratkoročnih obveza sredstvima koja se mogu brzo konvertirati u novac, zajedno sa zalihama, kao najmanjom likvidnom imovinom, iskazuju se *koeficijentom ubrzane likvidnosti.* Izračunom ovog koeficijenta može se saznati ima li društvo dovoljno kratkoročnih sredstava za podmirenje dospjelih obveza, isključujući prodaju zaliha. Ovaj je pokazatelj „uglavnom jednak ili veći od 1, međutim, ukoliko je visok, potrebno je unaprijediti upravljanje gotovinom radi smanjenja suviška gotovine, pooštriti kreditnu politiku ili smanjiti kratkotrajnu u korist dugotrajne imovine“.[19] U pravo zbog dužine vremena koje je potrebno kako bi se zalihe pretvorile u gotovinu, u ovom su slučaju isključene te zbog toga ne mogu pokriti kratkoročne obveze.

Na posljetku temeljni pokazatelj likvidnosti u analizi horizontalne financijske strukture je *koeficijent tekuće likvidnosti koji* pokazuje omjer između kratkotrajne imovine i obveza čija vrijednost mora biti najmanje 2. Drugim riječima, to bi značilo da kratkotrajna imovina mora biti barem dvostruko veća od kratkoročnih obveza. Ukoliko je koeficijent previsok, jasno je kako se radi o slabom upravljanju kratkotrajnom imovinom, zalihama ili korištenju kratkoročnih kredita (Tablica 4).

Tablica 4:

Pokazatelji likvidnosti društva FORMA DOM j.d.o.o. u 2017. godini

POKAZATELJI LIKVIDNOSTI	2017.
Koeficijent trenutne likvidnosti novac + kratkoročni vrijednosni papiri / kratkoročne obveze	0,67
Koeficijent ubrzane likvidnosti (kratkotrajna imovina – zalihe) / kratkoročne obveze	0,78
Koeficijent tekuće likvidnosti kratkotrajna imovina / kratkoročne obveze	0,95

[18] Vidučić, Lj., Financijski menadžment, V.izdanje, Računovodstvo, revizija i financije, Zagreb, 2000., str. 394.
[19] Isto

Izvor: Godišnja izvješća o poslovanju za 2017. godinu - http://www.companywall.hr

Međutim, pad pokazatelja signalizira rast kratkoročnih obveza ili smanjenje kratkotrajne imovine. Isto tako, u situacijama kada društvo ima određene probleme s kratkoročnim posuđivanjem, taj pokazatelj mora biti visok. S druge strane, u situacijama kada je pokazatelj niži jasno je kako je potrebno reducirati određene kratkoročne obveze ili povećati ulaganje u neki od oblika kratkotrajne imovine.[20] Također, jedan od nedostataka i ograničenja spomenutog pokazatelja je njegov porast neposredno prije financijskih problema, što može rezultirati štetnim utjecajem na kapacitet produktivnosti.[21]

Iz Tablice 4 je vidljiva tendencija pada pokazatelja, u prvom redu koeficijenti trenutne likvidnosti koji su manji od 1 te iz tog razloga ukazuju na nelikvidnost društva. Prema tome, u 2017. godini Forma dom j.d.o.o. mogao je podmiriti samo 10% svojih kratkoročnih obveza s najlikvidnijim oblicima imovine. Govoreći o koeficijentu ubrzane likvidnosti jasno je kako su veći od 1, stoga je on u 2016. iznosio 1,04, dok je u 2017. godini bio 1,78.

Nadalje, iz koeficijenta tekuće likvidnosti vidljiva je ročna neusklađenost, budući da je spomenuti koeficijent manji od 2. Drugim riječima, on je u 2017. godini iznosio 0,95 i pao je ispod 1, iz čega se može zaključiti kako je potrebno smanjenje određenih kratkoročnih obveza ili eventualno povećanje ulaganja u neki od oblika kratkotrajne imovine.

4.1.2. Pokazatelji zaduženosti

Vrijednost aktive koja je financirana obvezama, odnosno koliko jedinica obveze otpada na jedinicu glavnice može se izraziti pokazateljima zaduženosti, koji objašnjavaju financijsku strukturu poslovnog subjekta, a ujedno pokazuju koliki je dio imovine financiran iz vlastitih, a koliki iz tuđih izvora. Ovim se pokazateljima zapravo mjere odnos vlastitih i posuđenih sredstva.

U ovu skupinu pokazatelja spadaju:

- koeficijent zaduženosti = ukupne obveze / ukupna imovina
- koeficijent vlastitog financiranja = glavnica / ukupna imovina
- koeficijent financiranja = ukupne obveze / glavnica

[20] Isto.
[21] Shim, Jae K., Siegel, J., Upravljačke financije, Zgombić&Partneri nakladništvo i informatika d.o.o., Zagreb, 2007., str. 26.

- pokriće troškova kamata = dobit prije poreza i kamata / kamate
- faktor zaduženosti = ukupne obveze / zadržana dobit + amortizacija.[22]

Bitno je reći kako su koeficijenti zaduženosti, vlastitog financiranja te koeficijent financiranja najvažniji pokazatelji zaduženosti te se njima izražava statička zaduženost iz razloga što se pomoću njih utvrđuje odnos tuđeg i vlastitog kapitala.

Naime, da bi se za određeno društvo moglo reći kako nije prezaduženo, poželjno je da koeficijent zaduženosti bude što niži, budući da se iz višeg koeficijenta može zaključiti kako za svoje poslovanje mora izdvajati više novčanih sredstava te da zbog opterećenja može sve manje posuđivati novčanih sredstava na tržištu kapitala.[23] Vrijednost koeficijenta zaduženosti, u pravilu bi trebala biti 0,5 ili manja.

Nadalje, koeficijent financiranja pokazuje značajan način mjerenja solventnosti, jer veće obveze u strukturi kapitala mogu stvoriti probleme prilikom podmirivanja troškova kamata i otplate glavnice. Isto tako, prekomjerne obveze rezultiraju smanjenom financijskom fleksibilnošću.[24]

Sposobnost financiranja poslovanja društva vlastitim sredstvima, odnosno postotak aktive financiranja iz temeljnog kapitala, rezervi i zadržane dobiti, pokazuje se koeficijentom vlastitog financiranja. Ovaj bi pokazatelj trebao biti jednak ili veći od 0,5.

S druge strane, budući da se dug razmatra sa aspekta podmirenja, dinamička se zaduženost iskazuje pokrićem troškova kamata te faktorom zaduženosti na temelju podataka iz računa dobiti ili gubitka te bilance. Koliko su puta kamate pokrivene ostvarenim iznosom bruto dobiti, kazuje nam pokriće kamata. Ukoliko je spomenuto pokriće veće, zaduženost društva je manja i obrnuto. S druge strane, faktor zaduženosti pokazuje koliko je godina potrebno da se iz ostvarene zadržane dobiti uvećane za amortizaciju podmire ukupne obveze. Ukoliko je faktor zaduženosti manji, manja je i zaduženost društva.

[22]Šarlija, N., Financijska analiza, predavanje za kolegij Analiza poslovanja poduzeća, Sveučilište u Osijeku, Osijek, preuzeto sa http://www.mathos.unios.hr/analizapp/Files/Financijska_analiza.doc.pdf
[23] Ivanović, Z., Financijski menadžment, drugo izmijenjeno i dopunjeno izdanje, Sveučilište u Rijeci, Rijeka, 1997., str. 137
[24] Shim, Jae K., Siegel, J., Upravljačke financije, Zgombić & Partneri nakladništvo i informatika d.o.o., Zagreb, 2007., str. 31.

Tablica 5:

Pokazatelji zaduženosti FORMA DOM j.d.o.o. u 2016. i 2017. Godini

POKAZATELJI ZADUŽENOSTI	2016.	2017.
Koeficijent zaduženosti	0,45	0,54
Koeficijent vlastitog financiranja	0,55	0,46
Koeficijent financiranja	0,82	1,19
Pokriće troškova kamata	3,58	1,42
Faktor zaduženosti	5,35	10,68

Izvor: Godišnja izvješća o poslovanju Forma dom j.d.o.o. - http://www.companywall.hr

U promatranom razdoblju vidljiv je rast koeficijenta zaduženosti iz čega je jasno kako Forma dom j.d.o.o. koristi tuđi kapital. Prema koeficijentu zaduženosti, u 2017. godini, iz tuđih je izvora financirano 54% imovine, dok 46% otpada na vlastite izvore financiranja, što je pokazatelj još uvijek niske zaduženosti. Obrnuta, a ujedno i logična situacija je kod koeficijenata vlastitog financiranja, koja govori njihovom smanjenju kada zaduženost raste.

U 2017. godini 46% svoje imovine Forma dom j.d.o.o. financirao je iz vlastitih izvora, u odnosu na 2016. godinu kada je koeficijent vlastitog financiranja bi veći te je čak 55% imovine financirano iz vlastitih izvora. Nadalje, u 2017. godini koeficijent financiranja iznosio je 1,19, a u godini ranije bio je 0,82.

Tijekom promatranog razdoblja pokriće troškova kamata, zbog povećanja zaduženosti, ukazuje na smanjenje pokrića troškova kamata iz dobiti, stoga su koeficijenti sa 3,58 u 2016. godini pali na 1,42 u 2017. godini. Nadalje, kao rezultat povećanja ukupnih obveza, vidljiv je rast faktora zaduženosti tak da je Forma dom j.d.o.o. u 2016. godini bilo potrebno 5,35 godina za otplatu obveza iz zadržane dobiti i amortizacije, dok mu je u 2017. bilo potrebno 10,68 godina.

4.1.3. Pokazatelji ekonomičnosti

Odnos između prihoda i rashoda mjeri se pokazateljima ekonomičnosti, a koji se računaju na temelju podataka iz računa dobiti ili gubitka. Drugim riječima, oni pokazuju koliko se prihoda ostvari po jedinici rashoda. Prema tome, što su pokazatelji ekonomičnosti veći, to društvo uspješnije posluje. Svakako bi trebali biti veći od 1, jer ukoliko je suprotno, društvo posluje s gubitkom.

Dakle, ekonomičnost poduzeća utvrđuje se pomoću sljedećih pokazatelja:

- ekonomičnost poslovne djelatnosti = poslovni prihodi / poslovni rashodi
- ekonomičnost financijske djelatnosti = financijski prihodi / financijski rashodi
- ekonomičnost redovne djelatnosti = (poslovni prihodi + financijski prihodi) / (poslovni rashodi + financijski rashodi)
- ekonomičnost izvanredne djelatnosti = izvanredni prihodi / izvanredni rashodi
- ekonomičnost ukupnog poslovanja = ukupni prihodi / ukupni rashodi

Naime, osnovni pokazatelj ekonomičnosti je ekonomičnost ukupnog poslovanja koja pokazuje odnos između ukupnih prihoda i ukupnih rashoda, dok se odnos između poslovnih prihoda i rashoda od prodaje iskazuje pomoću ekonomičnosti glavne djelatnosti odnosno prodaje.

Nadalje, omjer između financijskih prihoda s financijskim rashodima prikazuje se ekonomičnosti financijske djelatnosti, a ekonomičnost redovne djelatnosti pokazuje omjer između poslovnih i financijskih prihoda te poslovnih i financijskih rashoda. Posljednji pokazatelj, ekonomičnost izvanredne djelatnosti pokazuje omjer izvanrednih prihoda i izvanrednih rashoda.

Forma dom j.d.o.o. posluje na granici ekonomičnosti, bez obzira na činjenicu što gore navedeni pokazatelj ekonomičnost ukupnog poslovanja bilježi pad. Drugim riječima, vrijednosti su veće od 1, pa su prema tome i ukupni prihodi veći od ukupnih rashoda te se može reći kako Forma dom j.d.o.o. ostvaruje pozitivni financijski rezultat. Isto tako, smanjila se i ekonomičnost poslovne djelatnosti te je u 2016. godini iznosila 1,05, a u 2017. godini 1,03. Drastičan pad bilježe i vrijednosti ekonomičnosti financijske djelatnosti zbog smanjenja negativnih tečajnih razlika i rashoda od kamata. Ekonomičnost ukupnog poslovanja i ekonomičnost redovnog poslovanja imaju iste vrijednosti iz razloga što u 2016., kao ni u 2017. godini Forma dom j.d.o.o. nije ostvario nijednu izvanrednu djelatnost.

Tablica 6:

Pokazatelji ekonomičnosti FORMA DOM j.d.o.o. u 2016. i 2017. godini

POKAZATELJI EKONOMIČNOSTI	2016.	2017.
Ekonomičnost poslovne djelatnosti	1,03	1,05
Ekonomičnost financijske djelatnosti	0	0
Ekonomičnost redovne djelatnosti	1,08	1,03
Ekonomičnost izvanredne djelatnosti	-	-
Ekonomičnost ukupnog poslovanja	1,08	1,03

Izvor: Godišnja izvješća o poslovanju Forma dom j.d.o.o. - http://www.companywall.hr

4.1.4. Pokazatelji profitabilnosti

Jedan od temeljnih kriterija uspješnosti društva je profitabilnost. Najvećom upravljačkom djelatnošću smatraju se pokazatelji profitabilnosti ili rentabilnosti, a mjere povrat uloženog kapitala.[25] Također, njima se nastoji utvrditi sposobnost korištenja odgovarajuće imovine društva, a u cilju ostvarivanja zarade, odnosno povećanja uloženih sredstava. Profitabilnost pokazuje ukupni efekt likvidnosti, upravljanja imovinom i dugom kao mogućnosti ostvarenja profita.[26] Iz navedenog je jasno kako bi ove vrijednosti trebale biti što veće. Isto tako, ona se računa na temelju podataka iz bilance i računa dobiti ili gubitka, a ujedno je od izuzetnog značaja kod donošenja odluka o dugoročnoj investicijskoj politici.[27]

Može se reći kako su najznačajniji pokazatelji profitabilnosti su:

- bruto profitna marža = operativna dobit/ prihodi od prodaje
- neto profitna marža = neto dobit / prihodi od prodaje
- obrtaj ukupne imovine = prihodi od prodaje / ukupna imovina
- multiplikator kapitala = ukupna imovina / kapital
- bruto profitabilnost imovine = operativna dobit / ukupna imovina

[25] Spremić, I., Gulin, D. i ostali., Računovodstvo, Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, Zagreb, 2006., str. 467.
[26] Vidučić, Lj. (2000): Financijski menadžment, V.izdanje, Računovodstvo, revizija i financije, Zagreb, 2000., str. 401.
[27] Leko, V., Procjena boniteta trgovačkog društva, Masmedia, Zagreb, 1996., str. 56.

- neto profitabilnost imovine (ROA) = neto dobit / ukupna imovina
- profitabilnost vlastitog kapitala (ROE) = neto dobit / vlastiti kapital

Veličina ostvarenog poslovnog rezultata prema ostvarenim poslovnim prihodima prikazuje se profitnom maržom, dok bruto profitna marža stavlja u odnos operativnu dobit sa prihodima od prodaje. Naime, njome se izražava i učinkovitost politike proizvodnje i cijena, pri čemu može doći do značajnog pada prodaje, ukoliko je marža viša. Stoga je vrlo bitno u politici cijena određenog društva pronaći optimalne postotke marže koji će omogućiti stabilnu prodaju i stalno povećanje dobitka. Ukoliko se visokim cijenama ostvaruje visoka marža, konkurentnost društva može biti upitna, posebno u situacijama ako se radi o poduzeću koje nema specijalni položaj na tržištu.[28] Isto tako, niži koeficijent bruto profitne marže može ukazivati na to da se poduzeće odlučilo za povećanje profitabilnosti povećanjem obujma.

Dijeljenjem neto dobiti sa prihodima od prodaje dobiva se neto profitna marža, koja služi kao prikaz kontrole troškova te rashoda i prihoda društva, pa se zbog toga koristi kao pokazatelj efikasnosti njegovog menadžmenta. Ona zapravo pokazuje kolika se stopa neto dobiti ostvaruje za dioničare na jednu kunu prodaje. S obzirom na ostvarenu prodaju, niska neto profitna marža može biti posljedica niskih cijena ili pak visokih troškova.

Multiplikatorom kapitala uspoređuje se imovina s kapitalom i to na način da relativno velike vrijednosti ukazuju na veliki iznos financiranja dugom prema dioničkom kapitalu, dok se s obzirom na ostvarene prihode od prodaje, mjera efikasnosti, kojom se koristi ukupna imovina, pokazuje obrtaj ukupne imovine. Ukoliko se marža profita pomnoži s koeficijentom obrtaja ukupne imovine kao rezultat će se dobiti pokazatelji bruto odnosno neto profitabilnosti imovine. Drugim riječima, profitabilnost se može povećati povećanjem koeficijenta obrtaja ili povećanjem marže profita. Neto profitabilnost imovine (ROA) predstavlja mjeru snage zarade društva te pokazuje koliko je društvo ostvarilo dobiti na jednu kunu imovine, dok bruto profitabilnost imovine stavlja u odnos operativnu dobit s ukupnom imovinom.

Također vrijednost stope povrata imovine ovisi o industriji i djelatnosti kojom se poduzeće bavi, a usporedi li se ona s kamatnom stopom može se doći do zaključka isplatili se društvu zaduživanje, budući da razlika između ROA i kamatne stope prikazuje financijsku

[28] Ivanović, Z., Financijski menadžment, drugo izmijenjeno i dopunjeno izdanje, Sveučilište u Rijeci, Rijeka, 1997., str. 139

korist od zaduživanja koja pripada dioničarima. Niža profitabilnost imovine ukazuje na nižu zaradu te stagnaciju prodaje.

Na kraju, pokazuje omjer neto dobiti i glavnice pokazuje se pokazateljem profitabilnosti vlastitog kapitala (ROE), a koji predstavlja najbolju mjeru uspješnosti društva. Također, kazuje koliko se prinosa ostvarilo na jednu kunu angažirane glavnice. Uzrok pada neto profitabilnosti imovine može biti recesija, ali i jača uvozna konkurencija, što naravno, zbog nižih cijena umanjuje profitabilnost vlastitog kapitala.

Bez obzira na činjenicu da su prikazani pokazatelji profitabilnosti Forma dom j.d.o.o. u Tablici 7 u padu, vidljive su i neke pozitivne vrijednosti koje ukazuju na profitabilnost spomenutog društva. Prema neto profitnoj marži koja se kroz promatrano razdoblje smanjuje, Forma dom j.d.o.o. je u 2017. godini ostvarilo 0,04 kn dobiti na 1 kn ostvarenog prihoda. Bruto profitna marža je u 2016. iznosila 0,05, a u 2017. godini 0,03 što ukazuje na manje prinose ostvarenih na jedinici prihoda. Kroz promatrano razdoblje, povećanje je vidljivo kod vrijednosti multiplikatora kapitala, iz čega se može jasno zaključiti mogućnost financiranja dugom prema dioničkom kapitalu.

Tablica 7:

Pokazatelji profitabilnosti društva FORMA DOM j.d.o.o. u 2016. i 2017. godini

POKAZATELJI PROFITABILNOSTI	2016.	2017.
Bruto profitna marža	0,05 %	0,03 %
Neto profitna marža	0,07 %	0,038 %
Obrtaj ukupne imovine	0,58 %	0,53 %
Multiplikator kapitala	1,82 %	2,19 %
Bruto profitabilnost imovine	0,03 %	0,0138 %
Neto profitabilnost imovine	0,04 %	0,02 %
Profitabilnost vlastitog kapitala	0,078 %	0,04 %

Izvor: Godišnja izvješća o poslovanju Forma dom j.d.o.o. - http://www.companywall.hr

Iz pokazatelja neto profitabilnost imovine jasno je kako je Forma dom j.d.o.o. u 2017. godini ostvarilo tek 0,02 kn dobiti na 1 kn imovine, dok je u 2016. ostvarilo 0,04 kn dobiti na 1 kn imovine. Iz navedenog se može donijeti zaključak o vrlo niskoj intenzivnosti imovine. Nadalje, vidljivo je i to kako je Forma dom j.d.o.o. prije oporezivanja ostvarilo također 0,02 kn dobiti u 2017. godini na 1 kn imovine, dok je bruto profitabilnost imovine u godini ranije iznosila 0,03 kn. Profitabilnost glavnice je također smanjenja, tako su u 2016. godini dioničari na 1 kn angažirane glavnice ostvarili 0,07 kn, a u 2017. godini 0,04 kn.

5. ZAKLJUČAK

Na kraju ovog završnog rada može se donijeti konačan zaključak provedene analize financijskih izvještaja društva Forma dom j.d.o.o. na temelju analize financijskih pokazatelja u 2016. i 2017. godini, koristeći se podacima iz bilance i podataka iz računa dobiti i gubitka.

Nadalje, kroz prikazanu studiju slučaja društva Forma dom j.d.o.o. jasno je kako posluje na granici ekonomičnosti, upravo zbog vrijednosti koje su veće od 1. iz navedenog slijedi da su i ukupni prihodi veći od ukupnih rashoda te se može reći kako društvo ostvaruje pozitivni financijski rezultat. U odnosnu na prethodnu, u 2017. godini smanjena je ekonomičnost poslovne djelatnosti. Zbog smanjenja negativnih tečajnih razlika i rashoda od kamata, bilježi se i pad vrijednosti ekonomičnosti financijske djelatnosti.

Što se tiče same likvidnosti društva, treba reći kako je vidljiva tendencija pada koeficijenta trenutne likvidnosti budući da je manji od 1 što ukazuju na nelikvidnost društva. Iz koeficijenta tekuće likvidnosti vidljiva je ročna neusklađenost, iz čega se može zaključiti kako je potrebno smanjenje određenih kratkoročnih obveza ili eventualno povećanje ulaganja u neki od oblika kratkotrajne imovine.

Prilikom analize zabilježen je i rast koeficijenta zaduženosti iz čega je jasno kako društvo koristi tuđi kapital, iako većina otpada na vlastite izvore financiranja, što je pokazatelj još uvijek niske zaduženosti. Zbog povećanja zaduženosti, dolazi do smanjenja pokrića troškova kamata iz dobiti, a uslijed povećanja ukupnih obveza, vidljiv je rast faktora zaduženosti.

Na temelju određenih pozitivnih vrijednosti da je spomenuto poduzeće profitabilno spomenutog društva. U promatranom razdoblju vidljivo je povećanje vrijednosti multiplikatora kapitala, što daje mogućnost financiranja dugom prema dioničkom kapitalu. Iz pokazatelja neto profitabilnost imovine može se zaključiti kako je intenzivnost imovine vrlo niska.

LITERATURA

1. Barbieri, A., (1997). Računovodstvena analiza financijske sposobnosti poduzeća, Slobodno poduzetništvo, br.8/97, Zagreb: TEB
2. Bešvir, B., (2008). Kako čitati i analizirati financijske izvještaje, Zagreb: Biblioteka računovodstvo, RRiF Plus
3. Grupa autora, (1993). Računovodstvo poduzetnika, računovodstvene politike i financijska izvješća, knjiga II., Zagreb: RRIF
4. Godišnja izvješća o poslovanju društva Forma dom j.d.o.o. za 2016. i 2017. godinu - http://www.companywall.hr (15.8.2018.)
5. Harison, W. T., Horngren, C.T., (1993). Financial Accounting, Second Edition, New Jersey: Prentice Hall
6. Ivanović, Z., (1997). Financijski menadžment, drugo izmijenjeno i dopunjeno izdanje, Rijeka: Sveučilište u Rijeci
7. Leko, V., (1996). Procjena boniteta trgovačkog društva, Zagreb: Masmedia
8. Shim, Jae K., Siegel, J., (2007). Upravljačke financije, Zagreb: Zgombić&Partneri nakladništvo i informatika d.o.o.
9. Šarlija, N., (2009). Financijska analiza, predavanje za kolegij Analiza poslovanja poduzeća, Osijek: Sveučilište u Osijeku, preuzeto sa http://www.mathos.unios.hr/analizapp/Files/Financijska_analiza.doc.pdf
10. Spremić, I., Gulin, D. i ostali (2006). Računovodstvo, Zagreb: Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika
11. Tipurić D., (2003). Konkurentska sposobnost poduzeća, Zagreb: Sinergija
12. Tušek, B.,Žager, L., (2007). Revizija, drugo, izmijenjeno i dopunjeno izdanje, Zagreb. Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika
13. Vidučić, Lj., (2000). Financijski menadžment, V. izdanje, Računovodstvo, revizija i financije, Zagreb
14. Vukičević, M. (2006). Financije poduzeća, Zagreb: Golden marketing-tehnička knjiga
15. Zakon o računovodstvu, Narodne novine br. 78/15, 134/15
16. Žager, K., Mamić Sačer, I., Sever, S., Žager, L., (2008). Analiza financijskih izvještaja, Zagreb: Masmedija

POPIS SLIKA I TABLICA

- Slika 1. Računovodstvena načela…….....5
- Slika 2. Prikaz temeljnih financijskih izvještaja……...……...6
- Slika 3. Bilanca……....7
- Slika 4. Račun dobiti i gubitka…….…8
- Tablica 1. Opći podaci društva Forma dom j.d.o.o……..……...14
- Tablica 2. Konsolidirani izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti društva Forma dom j.d.o.o…….…..15
- Tablica 3. Konsolidirani izvještaj o financijskom položaju društva Forma dom j.d.o.o……..16
- Tablica 4. Pokazatelji likvidnosti društva Forma dom j.d.o.o. u 2016. i 2017. godini……..19
- Tablica 5. Pokazatelji zaduženosti Forma dom j.d.o.o. u 2016. i 2017. godini…….....22
- Tablica 6. Pokazatelji ekonomičnosti Forma dom j.d.o.o. u 2016. i 2017. godini….....24
- Tablica 7. Pokazatelji profitabilnosti društva Forma dom j.d.o.o. u 2016. i 2017. godini…….….27

PRILOZI

POKAZATELJI LIKVIDNOSTI	2016.	2017.
Novac	13.462	28.943
Kratkoročni vrijednosni papiri	21.959	27.144
Kratkoročne obveze	385.060	574.931
Kratkotrajna imovina	486.238	546.772
Zalihe	83.985	94.793
Koeficijent trenutne likvidnosti (novac + kratkoročni vrijednosni papiri / kratkoročne obveze)	**0,10**	**0,10**
Koeficijent ubrzane likvidnosti ((kratkotrajna imovina – zalihe) / kratkoročne obveze)	**1,04**	**0,79**
Koeficijent tekuće likvidnosti (kratkotrajna imovina / kratkoročne obveze)	**1,26**	**0,95**

POKAZATELJI LIKVIDNOSTI	2016.	2017.
Koeficijent trenutne likvidnosti	0,10	0,10
Koeficijent ubrzane likvidnosti	1,04	0,79
Koeficijent tekuće likvidnosti	1,26	0,95

POKAZATELJI ZADUŽENOSTI	2016.	2017.
Koeficijent zaduženosti	0,45	0,54
Koeficijent vlastitog financiranja	0,55	0,46
Koeficijent financiranja	0,82	1,19
Pokriće troškova kamata	3,58	1,42
Faktor zaduženosti	5,35	10,68

Pokazatelji zaduženosti	**2016.**	**2017.**
Ukupne obveze	589.247	833.625
Ukupna imovina	1.303.876	1.536.431
Glavnica	714.629	702.806
Dobit prije poreza i kamata	60.474	28.406
Kamate	16.879	19.940
Zadržana dobit	56.025	27.652
Amortizacija	54.136	50.370
Koeficijent zaduženosti (ukupne obveze / ukupna imovina)	**0,45**	**0,54**
Koeficijent vlastitog financiranja **(**glavnica / ukupna imovina)	**0,55**	**0,46**
Koeficijent financiranja (ukupne obveze / glavnica)	**0,82**	**1,19**
Pokriće troškova kamata **(**dobit prije poreza i kamata / kamate**)**	**3,58**	**1,42**
Faktor zaduženosti (ukupne obveze / zadržana dobit + amortizacija)	**5,35**	**10,68**

POKAZATELJI EKONOMIČNOSTI	**2016.**	**2017.**
Ekonomičnost poslovne djelatnosti	1,05	1,025
Ekonomičnost financijske djelatnosti	0,815	0,41
Ekonomičnost redovne djelatnosti	1,04	0,98
Ekonomičnost izvanredne djelatnosti	-	-
Ekonomičnost ukupnog poslovanja	1,08	1,03

Pokazatelji ekonomičnosti	**2016.**	**2017.**
Poslovni prihodi	781.715	839.129
Poslovni rashodi	743.415	817.920
Financijski prihodi	33.606	24.049
Financijski rashodi	41.225	58.560
Izvanredni prihodi	25.680	21.538
Izvanredni rashodi	+++	+++
Ukupni prihodi	781.715	839.129
Ukupni rashodi	784.640	876.480
Ekonomičnost poslovne djelatnosti (poslovni prihodi / poslovni rashodi)	1,05	1,03
Ekonomičnost financijske djelatnosti (financijski prihodi / financijski rashodi)	0,54	1,12
Ekonomičnost redovne djelatnosti (poslovni prihodi + financijski prihodi) / (poslovni rashodi + financijski rashodi)	1,08	1,03
Ekonomičnost izvanredne djelatnosti (izvanredni prihodi / izvanredni rashodi)	-	-
Ekonomičnost ukupnog poslovanja (ukupni prihodi / ukupni rashodi)	1,00	1,09

POKAZATELJI PROFITABILNOSTI	**2016.**	**2017.**
Bruto profitna marža	0,05	0,03
Neto profitna marža	0,07	0,04
Obrtaj ukupne imovine	0,58	0,53
Multiplikator kapitala	1,82	2,19
Bruto profitabilnost imovine	0,03	0,02
Neto profitabilnost imovine	0,04	0,02
Profitabilnost vlastitog kapitala	0,07	0,04

Pokazatelji profitabilnosti	**2016.**	**2017.**
Operativna dobit	38.300	21.209
Neto dobit	56017	27661
Prihod od prodaje	756.035	817.591
Ukupna imovina	1.303.876	1.536.431
Vlastiti kapital	714.629	702.806
Bruto profitna marža(operativna dobit/ prihodi od prodaje)	0,05	0,03
Neto profitna marža (neto dobit / prihodi od prodaje)	0,07	0,04
Obrtaj ukupne imovine (prihodi od prodaje / ukupna imovina)	0,58	0,53
Multiplikator kapitala (ukupna imovina /vlastiti kapital)	1,82	2,19
Bruto profitabilnost imovine (operativna dobit / ukupna imovina)	0,03	0,02
Neto profitabilnost imovine (ROA) (neto dobit / ukupna imovina)	0,04	0,02
Profitabilnost vlastitog kapitala (ROE) (neto dobit / vlastiti kapital)	0,07	0,04

SAŽETAK

Poslovanje određenog društva analizira se poslovanja na temelju onog što je ostvareno u prethodnim razdobljima, a kako bi se mogli planirati planovi za budućnost. Fokus ovog završnog rada stavljen je na financijsku analizu poslovanja koja u širem smislu proučava sve elemente unutar financijskih tržišta. Koristeći relevantne podatke financijskih izvještaja društva Forma dom j.d.o.o. ispituju se oni bitni pokazatelji poslovanja kako bi se spoznalo koliko je zapravo društvo financijski zdravo, ali i s ciljem dobivanja uvida o njemu samom. Korišteni pokazatelji su pokazatelji likvidnosti, zaduženosti, ekonomičnosti i profitabilnosti. Iako svaki pokazatelj ima svoje značenje, kada se govori o sigurnosti poslovanja najvažniji su pokazatelji likvidnosti i zaduženosti. Njihovo značenje dobiva na važnosti ukoliko se uspoređuju s određenom standardnim veličinama koje mogu uključivati planove, usporedbu u određenom razdoblju ili sa sličnim poduzećima.

Ključne riječi: financijska analiza, financijski izvještaji, društvo, poslovanje, financijski pokazatelji

SUMMARY

The business of a particular company is analyzed on the basis of what has been achieved in previous periods, so that plans for the future can be planned. The focus of this final work is on the financial analysis of business, which broadly examines all the elements within the financial market. Using the relevant financial information of the company Forma dom j.d.o.o. those essential business indicators are being examined to find out how much society is actually financially healthy, but also to gain insight into it itself. We used indicators of liquidity, indebtedness, cost-effectiveness and profitability. Although each indicator has its own meaning, when it comes to business security, the most important indicators of liquidity and indebtedness are. Their significance gains importance if compared to certain standard sizes that may include plans, comparison at a certain time, or similar companies.

Key words: financial analysis, financial statements, company, business, financial indicators